

Dariusz Krasnodębski

Koźliki, st. 3, gm. Bielsk Podlaski, woj.
białostockie, AZP 42-88/8

Informator Archeologiczny : badania 30, 217-218

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

1970, 1992, 1995. W sezonie 1996 kontynuowano prace przy ścianach fundamentowych kaplicy zamkowej (obecnie cerkiew) zbudowanej na ruinach klasztoru cysterek, realizując je w poszerzonych i pogłębionych wykopach z 1995 roku.

W wykopie nr XI po usunięciu opaski z drobnych kamieni polnych odsłonięto zbudowany z dużych głazów kamiennych mur fundamentowy południowej ściany kościoła, a zarazem i pierwszego poziomu kościoła zamkowego, oraz potężne fundamenty kamienne sześciu przypór. W odległości prawie 4 metrów w kierunku południowym odsłonięto strop zachowanego muru fundamentowego (równoległego do osi kościoła) zbudowanego z dużych głazów kamiennych, najprawdopodobniej resztkę fundamentu jednej z budowli klasztornych cysterek. W wykopie tym wystąpiły przemieszane ułamki naczyń z różnych okresów chronologicznych – od siwaków (XIII/XIV w.) do nowożytnych, a nawet współczesnych ceglanych i kamionkowych. W wykopie X, założonym od strony wschodniej kościoła, odsłonięto ceglane mury związane z zabudową prezbiterium, obecnie nieistniejącego, które wymagają dalszego rozpoznania. Z ruchomych materiałów zabytkowych w przemieszaniu wystąpiła ceramika oraz fragmenty kształtek ceglanych. Wykop VII był badany do głębokości około 1,2 m. Na całej jego długości (równej długości obecnego kościoła) odsłonięto posadzkę z cegieł gotyckich ułożonych we wzór jodełki oraz fragment północnej ściany fundamentowej kościoła, zbudowanej z potężnych głazów kamiennych. Z ruchomych materiałów zabytkowych, podobnie jak w poprzednich wykopach, wystąpiły ułamki średniowiecznej ceramiki siwej oraz późnośredniowiecznej i nowożytnej ceglastej, a także ułamki kształtek ceglanych. Wykop IX powiększono na szerokość całego kościoła od strony zachodniej, po obu stronach wejścia. Odsłonięto w nim ślady starszych murów kamiennych biegnących w kierunku zachodnim, tj. w kierunku obecnej ulicy Mickiewicza, które mogą się wiązać ze starszą zabudową klasztorną (XIII–XIV w.). Tu również wystąpiły ułamki różnych chronologicznie naczyń (siwaki, ceramika ceglasta, kamionka), a z cegieł fragmenty kształtek.

Koszanowo, st. 4,
gm. Pniewy, woj. poznańskie

patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

KOŹLIKI, st. 3,
gm. Bielsk Podlaski,
woj. białostockie,
AZP 42-88/8

- osada kultury kręgu leśnego i ceramiki grzebykowo-dołkowej (neolit)
- osada z wczesnej epoki brązu
- osada wczesnośredniowieczna
- cmentarzisko kurhanowe z wczesnego średniowiecza
- cmentarzisko nowożytne (XV–XVIII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Dariusza Krasnodębskiego. Finansowane przez PCSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano około 100 m² powierzchni.

Zbadano 21 grobów szkieletowych. Wszystkie pochówki ułożone były na wznak, głowami na zachód, z rękami ułożonymi wzdłuż tułowia lub skrzyżowanymi w okolicy bioder. W trzech jamach grobowych natrafiono na pozostałości konstrukcji drewnianych, stanowiących resztki trumien lub ścian i przykrycia wykonanego z desek. Głębokość jam wynosiła maksymalnie 100 cm, zaś w przypadku grobów dziecięcych nie przekraczała 50 cm od powierzchni ziemi. Brak jakiegokolwiek wyposażenia w jamach uniemożliwia dokładne wydatowanie okresu użytkowania cmentarza – zmarłych pochowano przypuszczalnie pomiędzy wiekiem XV a XVIII. Oprócz grobów na przebadanym terenie wystąpiło kilka jam osadniczych, zawierających materiał wczesnośredniowieczny oraz pradziejowy. Były to w większości niewielkie obiekty o kształtach w przybliżeniu okrągłych, których głębokość wahała się pomiędzy 20 a 100 cm. W materiale wczesnośredniowiecznym (około 400 fragmentów) przeważały naczynia wykonane ręcznie, z domieszką tłuczni, barwy brunatnej przechodzącej w brązową, często plamiste, dobrze wypalone. Wylewy zakończone były prosto, zaś pozbawione ornamentu brzusce były tylko minimalnie wygięte. Materiał starożytny to w głównej mierze krzemienie (ponad 180 sztuk, z czego około 20% to narzędzia) oraz ceramika (około 100 fragmentów). W materiale ceramicznym wyróżniono kilkanaście fragmentów sztrychowanych oraz kilka kawałków z powierzchnią chropowatą. Wystąpiły także fragmenty wykonane z bardzo dobrze wyrobionej gliny, z drobną domieszką, o powierzchni doskonale wygładzonej, barwy jasnobrązowej. Ostro profilowany brzusiec zdobiony był ornamentem paznokciowym. Tegoroczne ba-

dania pozwalają wydzielić co najmniej 4 fazy użytkowania stanowiska: I) starożytną, związaną z kulturami kręgu leśnego i kulturą ceramiki grzebykowo-dolkowej, II) wczesnośredniowieczną, związaną z powstaniem osady w starszych fazach tego okresu, III) średniowieczną, ze śladami osadnictwa z przelomu wczesnego średniowiecza i średniowiecza, IV) nowożytną, z której pochodzi cmentarzysko związane z użytkowaniem cerkwi.

Czas, w którym usypano 4 kopce („kurhany”) oraz ich funkcja pozostaną do chwili przeprowadzenia badań wykopaliskowych przynajmniej jednego z nich w sferze hipotez.

Krajnik Górny, st. 30,
gm. Chojna, woj. szczecińskie

patrz: neolit

Kraków-Bieżanów, st. 8

patrz: neolit

Kraków-Bieżanów, st. st. 11, 12

patrz: neolit

Kraków-Kurdwanów, st. 9

patrz: neolit

Kraków-Nowa Huta-
Wyciąże, st. 5

patrz: wczesna epoka żelaza

Kraków-Olszanica, st. st. 16, 17

patrz: neolit

Kraków-Rząka, st. 1

patrz: środkowa i późna epoka brązu

KRAKÓW-Stare Miasto, st. 1,
AZP 102-56/5

- obozowisko paleolityczne
- ślad osadnictwa kultur wstęgowych (neolit)
- osada kultury łużyckiej (V okres epoki brązu – okres halszacki)
- osada kultury lateńskiej (wczesna epoka żelaza)
- ślady osadnictwa kultury przeworskiej (okres wpływów rzymskich)
- osada wczesnośredniowieczna (koniec VIII–poł. IX w.)
- podgrodzie wczesnośredniowieczne „Okół” (IX–XIII w.)
- miasto lokacyjne późnośredniowieczne i nowożytne (XIV–XX w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w okresie od stycznia do grudnia przez mgr. Emila Zeitza (Muzeum Archeologiczne w Krakowie). Finansowane przez Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Badaniami objęto wykopy budowlane i instalacyjne położone m.in. przy Kanoniczej 18, pl. św. Marii Magdaleny (d. Wita Stwosza), Poselskiej 15 i 21, Grodzkiej 21, 23, 25, 27 i 29.

Rozpoznano i zadokumentowano nawarstwienia kulturowe z wczesnego i późnego średniowiecza, poziomy użytkowe o nawierzchni utwardzonej kamieniami lub tłuczniem (m.in. relikty 8 bruków ul. Grodzkiej) oraz nawarstwienia o charakterze niwelacyjnym, pochodzące głównie z czasów nowożytnych – utwory te są powiązane z wczesnośredniowiecznym podgrodzem obronnym Okół oraz z miastem średniowiecznym, lokowanym na tym terenie w początkach XIV w.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym w Krakowie. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Materiałach Archeologicznych”.

Badania będą kontynuowane.

Kraków-Stare Miasto, st. 2

patrz: późne średniowiecze

KRAKÓW-Tynec, st. 2,
AZP 103-55/18

- osada neolityczna
- osada kultury łużyckiej (epoka brązu – wczesna epoka żelaza)
- osada z młodszego okresu przedrzymskiego
- zespół klasztorny benedyktynów z okresu wczesnego i późnego średniowiecza oraz czasów nowożytnych (XI–XVIII w.) z cmentarzem, romańskim i gotyckim kościołem oraz zabudową gospodarczą